

KARTA PRZEDMIOTU

I. OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH

Kierunek studiów:		Bezpieczeństwowe wewnętrzne						
Profil studiów:		Praktyczny						
Forma studiów:		Stacjonarne/Niestacjonarne						
Nazwa przedmiotu:		Wybrane zagadnienia patologii społecznych						
Język wykładowy:		Język polski						
Kod przedmiotu kształcenia:		BW1P16A						
Poziom studiów (I lub II stopień)	I stopień	Formy prowadzenia zajęć i liczba godzin w planie studiów:						
Rok studiów:	I							
Semestr:	2	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Laboratorium	Warsztaty	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa
Liczba punktów ECTS:	1	10/6	-	-	-	16/8	-	-
Forma zaliczenia:		Zaliczenie na ocenę						
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy oraz umiejętności:		Studenci uczestniczący w zajęciach tego modułu winni posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w semestrach I-III.						

II. CELE KSZTAŁCENIA

Cele kształcenia:

Cel 1: przekazanie studentom wiedzy o przejawach patologii społecznych, ich uwarunkowaniach i sposobach zapobiegania.
 Cel 2: wykształcenie wśród studentów umiejętności postrzegania zachowań ludzi w sytuacjach trudnych i wpływania na ich zachowania w tychże sytuacjach.
 Cel 3: wykształcenie wśród studentów umiejętności identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem a dotyczących patologii społecznych.

III. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji
wiedzy:			
W01	zna i rozumie uwarunkowania występowania patologii społecznej występujące w otoczeniu wewnętrznym i zewnętrznym oraz w skali lokalnej, regionalnej, państwowej i międzynarodowej	K_W04	Ustny test wiedzy
W02	dostrzega wzajemne relacje i powiązania społecznych procesów i zna sposoby zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym zagrożeniom	K_W07	Ustny test wiedzy
umiejętności:			
U01	potrafi właściwie dobierać i analizować źródła oraz dokonywać prognozowania rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń w skali lokalnej, regionalnej, państwowej i międzynarodowej	K_U02	Przygotowanie prezentacji, Obserwacja zachowań, aktywność podczas zajęć
kompetencji społecznych:			
K01	identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywanym zawodem, w tym dotyczące praw człowieka jest gotów do identyfikowania problemów i podejmowania zobowiązań oraz działalności na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego.	K_K03	Przygotowanie prezentacji, Obserwacja zachowań, aktywność podczas zajęć

IV. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Treści kształcenia (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)		
Wykład:		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
W1	Wprowadzenie w zagadnienia patologii społecznych, ustalenie omawianych tematów i formy prezentacji, zapoznanie z literaturą i sposobem jej gromadzenia.	2/1
W2	Przegląd teorii wyjaśniających zjawisko patologii społecznych (dezintegracja, dezorganizacja, dysfunkcjonalność; dewiacja - pozytywna, negatywna, pierwotna, wtórna; naznaczenie społeczne; uzależnienie, niedostosowanie, wykołajenie społeczne, przestępczość).	2/2
W3	Objawy, źródła, skutki zjawisk patologicznych; kryteria kwalifikacji zachowań patologii społecznej – rozmiary i rodzaje	2/1
W4	Uwarunkowania patologicznych zachowań w środowisku: rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym, ogólnospołecznym i osobowościowym.	2/1
W5-6	Działania zapobiegające negatywnym zjawiskom i zachowaniu – rola prawa, profilaktyka i edukacja a rozwiązywanie problemów o charakterze patologicznym.	2/1
Ćwiczenia:		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
WT1	Agresja i przemoc wśród dzieci, młodzieży, dorosłych, w środowisku szkolnym i rodzinnym – koncepcje, uwarunkowania, badania zjawiska, przeciwdziałanie.	2/1
WT2	Uzależnienia: alkoholizm, narkomania, toksykomania – charakterystyka zjawisk: geneza, definicja pojęcia, przyczyny, objawy, skutki. Prowadzone badania i statystyki, związki między niedostosowaniem społecznym a uzależnieniem i przestępczością. Prawne podstawy przeciwdziałania zjawiskom, leczenie i terapia.	2/1
WT3	Zjawisko przestępczości – uwarunkowania, rozmiary, dynamika, rodzaje (jawna, zorganizowana, zjawisko fali),.	2/1
WT4	Subkultury młodzieżowe, sekty: pojęcie i teorie, przyczyny powstawania, skala problemu, wpływ na osobowość, dewiacyjne zachowania, sposoby zabezpieczania przed destruktywnym wpływem.	2/1
WT5	Prostytucja nieletnich i młodzieży (pedofilia, kazirodztwo, pornografia dziecięca) – próba definicji, typologia, uwarunkowania prostytucji, skala zjawiska, system prawnej regulacji i działania.	2/1
WT6	Zachowania autodestrukcyjne – samobójstwa, samouszkodzenia, zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia, bigoreksja) – próba zdefiniowania pojęć, uwarunkowania i przejawy, struktura i dynamika zjawisk (wśród dzieci i młodzieży, wśród osób chorych na depresję, dotkniętych bezrobociem, przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych, wojsku, więzieniu).	2/1
WT7	Formy zachowań ryzykownych (patologicznych) i przeciwdziałanie: - hazard, nowe media (uzależnienia od komputera, gier); Stalking, Grooming jako nowe zjawiska patologii; - ubóstwo, bieda, nędza, bezrobocie, bezdomność, żebractwo, dzieci ulicy jako problemy społeczne; formy patologii społecznych charakterystyczne dla współczesnej cywilizacji: eutanazja, konflikty religijne i etniczne, terroryzm; - patologiczne funkcjonowanie instytucji (negatywne zjawiska, m.in. korupcja, mobbing, biurokracja);	4/2
V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1. Metody kształcenia: wykład informacyjny, problemowy, ilustrowany prezentacją multimedialną, metodą warsztatową opartą na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz i dyskusja, analiza literatury przedmiotu i prowadzonych badań. 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: prezentacje multimedialne, artykuły i podręczniki, wzory dokumentów, Internet, filmy edukacyjne, rzutniki multimedialne.		
VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA PRZEDMIOTU		

Forma zaliczenia przedmiotu. Kryteria ocenyformującej:

1. Test wiedzy – kryteria oceny:

- 51% - 60% - ocena dostateczna,
- 61% - 70% - ocena dostateczna plus,
- 71% - 80% - ocena dobra,
- 81% - 90% - ocena dobra plus,
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra.

2. Przygotowanie prezentacji – kryteria oceny:

- **3,0 (dostateczny)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji,
- **3,5 (dostateczny plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej,
- **4,0 (dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych,
- **4,5 (dobry plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania,
- **5,0 (bardzo dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania, pomysłowość proponowanych rozwiązań.

3. Obserwacja i ocena postaw studenta wynikających z:

- realizacji zadań przygotowanych w ramach warsztatów,
- zaangażowania w pracę grupy,
- zachowań i aktywności w trakcie wykładów i ćwiczeń,
- prowadzenia merytorycznej dyskusji,
- potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Kryteria oceny podsumowującej:

- średnia ocen formujących

Koordynator przedmiotu:

dr Beata Skwarek

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	26/14
Udział w wykładach	10/6
Udział w ćwiczeniach	16/8
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	24/26
Przygotowanie do warsztatów	7/8
Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5/6
Kwerenda internetowa	3/3
Opracowanie prezentacji multimedialnej	5/5
Inne (jakie?) Przygotowanie materiałów do prezentacji multimedialnej, analiza literatury przedmiotu	4/4
Łączna liczba godzin	50
Punkty ECTS za przedmiot	1

VIII. LITERATURA PRZEDMIOTU

Literatura podstawowa:

1. *Aktualne przejawy patologii i dewiacji społecznej: wybrane konteksty*. Red. M. Walancik, Wydaw. Edukacyjne „Akapit”, Toruń 2009.
2. Bielicki E., *Z problematyki resocjalizacyjnej: patologia społeczna, patologia indywidualna, etiologia kryminalna, kara*. Wydaw. KPSW, Bydgoszcz 2005.
3. *Dzieci i młodzież w obliczu współczesnych problemów i zagrożeń*. Red. nauk. K. M. Wasilewska-Ostrowska. Wydaw. Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej, Bydgoszcz 2012.
4. Jagodzińska M., Przybyszewska K., Strumińska-Doktor A., *Patologie społeczne: rys terminologiczny, teoretyczny i praktyczny*. Wydaw. PWSZ, Płock 2014.
5. Jankowiak B., *Zachowania ryzykowne współczesnej młodzieży: studium teoretyczno-empiryczne*. Wydaw. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2017.
6. Kozak S., *Patologie wśród dzieci i młodzieży: leczenie i profilaktyka*, Wydaw. Difin, Warszawa 2007.
7. Pierzchała K., Cekiera C., *Człowiek a patologie społeczne*. Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2008.

8. Urban B., *Zachowania dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych*. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005.
9. *Wybrane zagadnienia patologii społecznej i resocjalizacji*. Red. A. Czerkowski, A. Nowak, Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach, Katowice 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Borowski M., Kłosowska E., *Alkoholizm jako rodzaj patologii społecznej*. Oficyna Wydawnicza Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica, Wydawnictwo Naukowe Novum, Płock-Wyszków 2010.
2. Czerwińska-Jakimiuk E., *Przestępczość młodocianych: interpretacja zjawiska w świetle ogólnej teorii napięcia Roberta Agnew*. Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2011.
3. Kozak S., *Patologie w środowisku pracy: zapobieganie i leczenie*. Wydaw. Difin, Warszawa 2009.
4. Kozak S., *Patologia cyfrowego dzieciństwa i młodoci: przyczyny, skutki, zapobieganie w rodzinach i w szkołach*. Wydaw. Difin, Warszawa 2014.
5. *Narkotyki i środki zastępcze: zjawisko, zagrożenia, profilaktyka: rozpoznawanie zachowań narkotykowych i dopalaczowych*. Red. nauk. M. Jędrzejko, Studio Poligraficzne Edytorka, Poznań-Warszawa 2013.
6. *Przestępczość wśród młodzieży: zagrożenia, sposoby przeciwdziałania*. Red. A. Komadowska, Wydaw. KUL, Lublin 2012.
7. *Przemoc i marginalizacja: patologie społecznego dyskursu*. Red. P. Piotrowski, Wydaw. Akademickie „Żak”, Warszawa 2004.
8. *Zachowania dewiacyjne: symptomy, uwarunkowania*. Red. I. Budrewicz. Wydaw. Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej, Bydgoszcz 2008.
9. *Zagrożenia okresu dorastania*. Red. Z. Izdebski, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2008.
10. *Zachowania ryzykowne i szkodliwe dla zdrowia*. Red. nauk. N. Ogińska-Bulik. Wydaw. Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2010.